

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/17277.**

Benyújtás dátuma: **2021-10-12 22:53**

Parlex azonosító: **5KP4LEUZ0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Gulyás Gergely, Miniszterelnökséget vezető miniszter**

Törvényjavaslat címe: **Az Adatváltozás-kezelési szolgáltatás bevezetésével, továbbá az állampolgárok adminisztratív terheinek csökkentésével összefüggő egyes törvények módosításáról**

A Kormány nevében mellékelten benyújtom az Adatváltozás-kezelési szolgáltatás bevezetésével, továbbá az állampolgárok adminisztratív terheinek csökkentésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot.

2021. évi törvény

az Adatváltozás-kezelési szolgáltatás bevezetésével, továbbá az állampolgárok adminisztratív terheinek csökkentésével összefüggő egyes törvények módosításáról

1. A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény módosítása

1. §

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény a következő 175/A. §-sal egészül ki:

„175/A. §

Ingatlan-nyilvántartási bejegyzés alapjául szolgáló jognyilatkozat közokiratba foglalása iránti eljárásban a közjegyző szóban tájékoztatja a feleket a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 20/P. §-a szerinti adatváltozás-kezelési szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről.”

2. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítása

2. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 5. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) *A polgár lakóhelye:* annak a lakásnak vagy szállásnak (a továbbiakban együtt: lakás) a címe, amely a polgár állammal, továbbá a természetes és jogi személyekkel, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel való hivatalos kapcsolattartása, valamint lakóhelyhez kötött jogai és kötelezettségei megalapozásául szolgál.

(3) *A polgár tartózkodási helye:* annak a lakásnak a címe, ahol a polgár – a lakóhely-változtatás szándéka nélkül – három hónapnál hosszabb ideig tartózkodik.”

3. §

A Nytv. a következő 24/K. §-sal egészül ki:

„24/K. §

(1) A nyilvántartást kezelő szerv a polgár adatai naprakészen tartása és a szolgáltatásnyújtás biztosítása céljából az adatváltozás-kezelési szolgáltató részére a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) 20/R. § (2) bekezdése szerinti törzsadat-nyilvántartásban szereplő és a Khtv. 20/T. §-a

szerinti adatváltozás-bejelentési szolgáltatást igénybe vevő polgár 17. § (2) bekezdés *f)* és – az elhalálozás helye kivételével – *g)* pontja szerinti adatait átadja.

(2) A nyilvántartást kezelő szerv az (1) bekezdés szerinti esetben a Khtv. 20/R. § (2) bekezdése szerinti törzsadat-nyilvántartásban szereplő és a Khtv. 20/T. §-a szerinti adatváltozás-bejelentési szolgáltatást igénybe vevő polgár személyazonosító igazolványának okmányazonosítóját, valamint a személyi azonosítóról és lakcímről szóló hatósági igazolványának okmányazonosítóját átadja az adatváltozás-kezelési szolgáltató részére.”

4. §

(1) Az Nytv. 26. § (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Magyarország területén élő, e törvény hatálya alá tartozó polgár [4. § (1) bekezdés] köteles lakóhelyének címét nyilvántartásba vétel céljából bejelenteni. A tartózkodási hely címe bejelenthető (a lakó-, illetve a tartózkodási hely bejelentése a továbbiakban együtt: lakcímbejelentés), vagy a 26/A. §-ban meghatározottak szerint valamely jogosultság feltételeként bejelentendő. Ha a lakcímbejelentésre költözéssel összefüggésben kerül sor, a bejelentést a beköltözéstől vagy a kiköltözéstől számított három munkanapon belül kell megtenni.”

(2) Az Nytv. 26. §-a a következő (5c) és (5d) bekezdéssel egészül ki:

„(5c) Nem vezethet a lakcímadat érvénytelenségének megállapítására az a körülmény, hogy a polgár nem él életvitelszerűen a lakóhelyként bejelentett lakásban.

(5d) Ha a polgár a tartózkodási helyét bejelentette, a tartózkodási hely megváltoztatását, valamint a tartózkodási hely újabb tartózkodási hely létesítése nélküli megszüntetését köteles bejelenteni.”

5. §

Az Nytv. a következő 26/A. §-sal egészül ki:

„26/A. §

(1) Jogszabály valamely jogosultság adott hellyel összefüggő gyakorlása, szolgáltatás igénybevétele, kötelezettség teljesíthetősége vagy más joghatás feltételeként előírhatja a tartózkodási hely bejelentését, vagy az életvitelszerű otthlakás tényének egyéb módon való igazolását.

(2) Ha jogszabály valamely jogosultság vagy kötelezettség tekintetében eltérően nem rendelkezik, ellenkező bizonyításig a polgár életvitelszerű lakáshasználata helyének a bejelentett lakóhelyét kell tekinteni, ha tartózkodási hely bejelentésére nem került sor.”

3. A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosítása

6. §

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 37. § (1) bekezdése a következő m) ponttal egészül ki:

(A személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szerve – kapcsolati kód alkalmazásával – köteles rendszeres adatszolgáltatást teljesíteni:)

„m) az adatváltozás-kezelési szolgáltatónak a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) 20/T. §-a szerinti adatváltozás-bejelentési szolgáltatást igénybe vevő polgár
ma) családi és utónevének,
mb) születési nevének,
mc) anyja nevének,
md) születési helyének és időpontjának,
me) lakóhelyének, tartózkodási helyének
változásáról, valamint az érintett elhalálozása tényéről, idejéről.”

4. Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosítása

7. §

(1) Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 132. §-a a következő (14) bekezdéssel egészül ki:

„(14) Az adatváltozás-kezelési szolgáltatáshoz csatlakozott szolgáltató az előfizetőnek a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) 20/T. § (2) bekezdés szerinti adatai változásáról szóló bejelentés esetén a (10) bekezdés szerint jár el.”

(2) Az Eht. 188. §-a a következő 136. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„136. Adatváltozás-kezelési szolgáltatás: a Khtv. 1. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti szolgáltatás.”

5. A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény módosítása

8. §

A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény 37. §-a a következő (7)-(9) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az adatváltozás-kezelési szolgáltatáshoz csatlakozott távhőszolgáltató köteles a felhasználó adatai változásának felhasználó általi bejelentését a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) szerinti adatváltozás-kezelési szolgáltatás keretében, biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján is fogadni és kezelni.

(8) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a felhasználó rendelkezése alapján átadja a

távhőszolgáltatónak a Khtv. 20/T. § (2) bekezdés *a)* pontja, *b)* pont *bc)-bd)* alpontja és *c)* pontja, valamint 20/U. § (2) bekezdése szerinti adatokat.

(9) A távhőszolgáltató a felhasználónak az adatváltozás-kezelési szolgáltatásra történő regisztrációja során a Khtv. 20/T. § (2) bekezdés *a)* pont *aa)* és *ab)* alpontja alapján, az adatváltozás-kezelési szolgáltatótól átvett adatait az adatok átvételét követő 60 napon belül összeveti az általa nyilvántartott, a felhasználóra vonatkozó adatokkal, és eltérés esetén gondoskodik azoknak az átvett adatok szerinti tartalommal történő helyesbítéséről.”

6. A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosítása

9. §

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 47. §-a a következő (1a)-(1c) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az adatváltozás-kezelési szolgáltatáshoz csatlakozott villamosenergia-kereskedő, illetve egyetemes szolgáltató köteles a felhasználók adatai változásának felhasználó általi bejelentését a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) szerinti adatváltozás-kezelési szolgáltatás keretében, biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján is fogadni és kezelni. Ha a felhasználó hálózathasználati szerződését a villamosenergia-kereskedő, illetve egyetemes szolgáltató a 63. § (1) bekezdésének megfelelően megbízottként kezeli, akkor a felhasználó változott adatait továbbítja az érintett hálózati engedélyesnek.

(1b) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a felhasználó rendelkezése alapján átadja a villamosenergia-kereskedőnek, illetve egyetemes szolgáltatónak a Khtv. 20/T. § (2) bekezdés *a)* pontja, *b)* pont *bc)-bd)* alpontja és *c)* pontja, valamint 20/U. § (2) bekezdése szerinti adatokat.

(1c) A villamosenergia-kereskedő, illetve egyetemes szolgáltató a felhasználónak az adatváltozás-kezelési szolgáltatásra történő regisztrációja során a Khtv. 20/T. § (2) bekezdés *a)* pont *aa)* és *ab)* alpontja alapján, az adatváltozás-kezelési szolgáltatótól átvett adatait az adatok átvételét követő 60 napon belül összeveti az általa nyilvántartott, a felhasználóra vonatkozó adatokkal, és eltérés esetén gondoskodik azoknak az átvett adatok szerinti tartalommal történő helyesbítéséről.”

7. A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosítása

10. §

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 63/B. §-a a következő (6)-(8) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az adatváltozás-kezelési szolgáltatáshoz csatlakozott földgázkereskedő, illetve egyetemes szolgáltató köteles a felhasználók adatai változásának felhasználó általi bejelentését a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) szerinti adatváltozás-kezelési szolgáltatás keretében, biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján is fogadni és kezelni. Ha a felhasználó elosztóhálózat-használati szerződését a

földgázkereskedő, illetve egyetemes szolgáltató a 28/A. § (4) bekezdésének megfelelően megbízottként kezeli, akkor a felhasználó változott adatait továbbítja az érintett földgázelosztónak.

(7) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a felhasználó rendelkezése alapján átadja a földgázkereskedőnek, illetve egyetemes szolgáltatónak a Khtv. 20/T. § (2) bekezdés *a)* pontja, *b)* pont *bc)-bd)* alpontja és *c)* pontja, valamint 20/U. § (2) bekezdése szerinti adatokat.

(8) A földgázkereskedő, illetve egyetemes szolgáltató a felhasználónak az adatváltozás-kezelési szolgáltatásra történő regisztrációja során a Khtv. 20/T. § (2) bekezdés *a)* pont *aa)* és *ab)* alpontja alapján, az adatváltozás-kezelési szolgáltatótól átvett adatait az adatok átvételét követő 60 napon belül összeveti az általa nyilvántartott, a felhasználóra vonatkozó adatokkal, és eltérés esetén gondoskodik azoknak az átvett adatok szerinti tartalommal történő helyesbítéséről.”

8. Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény módosítása

11. §

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 20. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Ha a magyar állampolgár házassul a házasságkötést követően nem a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevét kívánja viselni, az anyakönyvvezető a házasságkötési szándék bejelentésével egyidejűleg tájékoztatja a házassulót a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 20/P. §-a szerinti adatváltozás-kezelési szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről.”

9. A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény módosítása

12. §

A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény a következő 92/A. §-sal egészül ki:

„92/A. §

A közjegyző az ingatlant érintő hagyatéki eljárásban tájékoztatja a feleket a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 20/P. §-a szerinti adatváltozás-kezelési szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről.”

10. A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény módosítása

13. §

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) a következő 1. §-sal egészül ki:

„1. §

(1) E törvény alkalmazásában

1. *adatváltozás-bejelentési szolgáltatás*: az ügyfél adataiban bekövetkezett változás bejelentésének adatváltozás-kezelési szolgáltató általi továbbítása a csatlakozott szolgáltató felé;
2. *adatváltozás-kezelési szolgáltatás*: az ügyfelek és a csatlakozott szolgáltatók között az adatváltozás-kezelési szolgáltató által biztosított olyan szolgáltatás, amely adatváltozás-bejelentési szolgáltatásból és felhasználó-változás bejelentési szolgáltatásból áll;
3. *csatlakozott szolgáltató*: az adatváltozás-kezelési szolgáltatáshoz szerződéssel csatlakozott
 - a) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény szerinti elektronikus hírközlési szolgáltató,
 - b) a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény 3. § r) pontja szerinti távhőszolgáltató,
 - c) a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény szerinti villamosenergia-kereskedő és egyetemes szolgáltató,
 - d) a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény szerinti földgázkereskedő és egyetemes szolgáltató,
 - e) a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény szerinti víziközmű-szolgáltató;
4. *felhasználó-változás bejelentési szolgáltatás*: az ügyfél személyében bekövetkezett változás bejelentésének adatváltozás-kezelési szolgáltató általi továbbítása a csatlakozott szolgáltató felé;
5. *haláleseti kapcsolattartó*: az ügyfél által megjelölt természetes személy, akivel az 1. § (1) bekezdés 3. pont b)-e) alpontja szerinti csatlakozott szolgáltató az ügyfél halála esetén az adatváltozás-kezelési szolgáltató értesítése alapján felveheti a kapcsolatot;
6. *harmadik fél szolgáltató*: a csatlakozott szolgáltatótól szervezetileg független szervezet, akivel a csatlakozott szolgáltató szerződést köt a csatlakozott szolgáltató saját szolgáltatási tevékenységéhez kapcsolódó vagy jogszabály által végezni rendelt olyan tevékenység folyamatos vagy rendszeres elvégzésére, amelynek során adatkezelés vagy adatfeldolgozás valósul meg; harmadik fél szolgáltató különösen a csatlakozott szolgáltató, mint számlakibocsátó számára megbízás alapján illetve képviselőként számlákat kibocsátó, a számlakibocsátó számláit a számlabefogadók részére a számlakibocsátóval történt megállapodás alapján rendelkezésre bocsátó, a számlák elektronikus befizetését biztosító, a kiegyenlítésre nem került számlák követeléskezelési feladatait ellátó, továbbá a csatlakozott szolgáltató számára ügyfélszolgálati tevékenységet ellátó harmadik fél;
7. *ügyfél elérhetőségi adatai*: az ügyfél levelezési címe, telefonszáma, e-mail címe.

(2) A 9/D-9/F. alcím tekintetében az ügyfél az az adatváltozás-kezelési szolgáltatásra regisztrált természetes személy, aki

- a) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény szerinti előfizető,
- b) a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény szerinti felhasználó,
- c) a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény szerinti felhasználó,
- d) a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény szerinti felhasználó,
- e) a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény szerinti felhasználó,
- f) a harmadik fél szolgáltató lakossági ügyfele.”

14. §

A Khtv. a következő 9/D-9/F. alcímmel egészül ki:

„9/D. Adatváltozás-kezelési szolgáltatás

20/P. §

- (1) A Kormány által rendeletben kijelölt szerv adatváltozás-kezelési szolgáltatóként ellátja az adatváltozás-kezelési szolgáltatás (a továbbiakban: AVSZ) e törvényben vagy e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott feladatokat, illetve az AVSZ útján történő adattovábbítási szolgáltatásokat.
- (2) Az adatváltozás-kezelési szolgáltatás részeként az adatváltozás-kezelési szolgáltató biztosítja
- a) az adatváltozás-bejelentési szolgáltatás,
 - b) a felhasználó-változás bejelentési szolgáltatás igénybevételét.

20/Q. §

- (1) Az adatváltozás-kezelési szolgáltatás ügyfél általi igénybevételének feltétele
- a) az Eüsztv. szerinti, a Kormány által kötelezően biztosított valamely elektronikus azonosítási szolgáltatás igénybevétele, és e szolgáltatáshoz kapcsolódó biztonságos kézbesítési szolgáltatáshoz kapcsolódó tárhely, és
 - b) az adatváltozás-kezelési szolgáltatónál történő regisztráció
 - ba) elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás útján vagy
 - bb) a kormányablakban, személyesen.
- (2) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató e szolgáltatás tekintetében az Eüsztv. szerinti elektronikus ügyintézészt biztosító szervnek minősül, amely az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti regisztráció, valamint az adatváltozás-kezelési szolgáltatás igénybevétele céljára elektronikus felületet biztosít.
- (3) Az adatváltozás-kezelési szolgáltatás csatlakozott szolgáltató általi igénybevételének előfeltétele
- a) az adatváltozás-kezelési szolgáltatónál történő regisztráció elektronikus kapcsolattartás útján és
 - b) az adatváltozás-kezelési szolgáltató általános szerződési feltételeinek elfogadása.
- (4) A Kormány rendeletben a (3) bekezdésben foglaltakon túl, további csatlakozási feltételeket határozhat meg.
- (5) A csatlakozott szolgáltató az AVSZ adatszolgáltatási kötelezettségének teljes időtartama alatt köteles biztosítani az AVSZ-hez történő csatlakozás követelményeinek teljesítését.
- (6) A csatlakozott szolgáltató és a harmadik fél szolgáltató az adatváltozás-kezelési szolgáltatáshoz térítésmentesen csatlakozhat és azt térítésmentesen veheti igénybe.
- (7) A csatlakozott szolgáltató az adatváltozás-kezelési szolgáltatás keretében átvett adatoknak – amennyiben az adatváltozás-kezelési szolgáltatás keretében szolgáltatott adatokat a csatlakozott szolgáltató kezeli – saját nyilvántartásában való átvezetéséről, továbbá az ügyfél szerződéskötéssel vagy -módosítással összefüggő teendőiről az adatváltozás-kezelési szolgáltató közreműködése nélkül, közvetlenül értesíti az ügyfelet.
- (8) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a 20/T. § (2) bekezdése és a 20/U. § (2) bekezdése szerinti adatokat
- a) az adatváltozás-bejelentési értesítésnek vagy a felhasználó-változási értesítésnek a

csatlakozott szolgáltatóhoz történő továbbítását követő 15. napig, illetve
b) a 20/T. § (4) bekezdése szerinti ellenőrzés alapján az ügyfél rendelkezésének időközbeni visszavonása esetén az erről való értesülésig
kezeli.

(9) Ha az adatváltozás-kezelési szolgáltató által továbbított adatok alapján

- a) az ügyfélnek a csatlakozott szolgáltató általi azonosítása bármely okból akadályba ütközik, erről a csatlakozott szolgáltató a sikertelen azonosítást követő 5 napon belül értesíti az adatváltozás-kezelési szolgáltatót, aki tájékoztatja,
- b) az átvett adatoknak a csatlakozott szolgáltató nyilvántartásában történő átvezetése bármely okból akadályba ütközik, erről a csatlakozott szolgáltató a beérkezéstől számított 15 napon belül, közvetlenül értesíti az ügyfelet.

20/R. §

(1) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a szolgáltatás biztosítása, az AVSZ ügyfél azonosítása, valamint az AVSZ útján történő adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése és biztosítása céljából egységes törzsadat-nyilvántartást vezet.

(2) A törzsadat-nyilvántartás tartalmazza

- a) az ügyfél
 - aa) természetes személyazonosító adatait és lakcímét,
 - ab) személyazonosító igazolványa okmányazonosítóját, valamint a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványa okmányazonosítóját,
 - ac) elérhetőségi adatait,
 - ad) által megjelölt, az ügyféllel szerződéses kapcsolatban álló csatlakozott szolgáltatók megnevezését,
- b) a csatlakozott szolgáltató, illetve harmadik fél szolgáltató
 - ba) elnevezését,
 - bb) székhelyét,
 - bc) biztonságos kézbesítési szolgáltatási címét,
 - bd) jogelőd szolgáltatóinak megnevezését,
 - be) adószámát,
- c) az adatváltozás-kezelési szolgáltatásról szóló kormányrendeletben meghatározott egyéb szerződéses adatait.

(3) A törzsadat-nyilvántartás az ügyfél rendelkezése szerint tartalmazhatja az ügyfél

- a) csatlakozott szolgáltatónál nyilvántartott azonosítóit,
- b) automatizált változásbejelentési szolgáltatásra vonatkozó rendelkezését,
- c) haláleseti kapcsolattartójának természetes személyazonosító adatait, levelezési címét, telefonszámát, e-mail címét,
- d) szolgáltatás igénybevételevel kapcsolatos egyéb rendelkezéseit.

(4) A törzsadat-nyilvántartás a személyiadat- és lakcímnyilvántartásban szereplő ügyfelek (2) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontja szerinti adatait a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból veszi át.

(5) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató az ügyfél törzsadat-nyilvántartásban szereplő (2) és (3) bekezdés szerinti adatait – a (6) és (7) bekezdés szerinti kivétellel – a regisztrációt követő öt évig tartja nyilván. Az öt év lejártát megelőző egy hónappal, egy héttel, illetve egy nappal az

adatváltozás-kezelési szolgáltató elektronikus úton tájékoztatja az ügyfelet a regisztráció megújításának lehetőségéről, és arról, hogy az adatváltozás-kezelési szolgáltatás a regisztrációt követő öt év elteltét követően a regisztráció megújításának hiányában nem vehető igénybe.

(6) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató az ügyfél elhalálozása esetén az ügyfél regisztrációját és a törzsadat-nyilvántartásban szereplő adatait törli.

(7) Az ügyfél a regisztrációját elektronikus azonosítást követően, elektronikus kapcsolattartás útján vagy kormányablakban személyesen bármikor visszavonhatja. A regisztráció visszavonásakor az adatváltozás-kezelési szolgáltató törli az ügyfél adatait a nyilvántartásból.

(8) A csatlakozott szolgáltató a csatlakozási szerződését az adatváltozás-kezelési szolgáltatónál elektronikus kapcsolattartás útján felmondhatja. A csatlakozott szolgáltató törlésére a felmondás adatváltozás-kezelési szolgáltatóhoz érkezését követő harmadik hónap utolsó napjával kerülhet sor. A csatlakozott szolgáltató törléséről az adatváltozás-kezelési szolgáltató elektronikus úton, a törlést megelőzően egy hónappal, egy héttel, illetve a törléssel egyidejűleg tájékoztatja azon ügyfeleket, akik – az adatváltozás-kezelési szolgáltató nyilvántartásában kezelt adatok alapján – a csatlakozott szolgáltatóval szerződéses kapcsolatban állnak.

(9) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a törzsadat-nyilvántartásában kezelt személyes adatokat a törvényben meghatározott feladatkörében eljáró

- a) bíróságnak az előtte folyamatban lévő eljárásban részt vevő személyekre vonatkozó tényállítások helytállóságának, továbbá a bemutatott okirat adattartalma valódiságának ellenőrzése, valamint büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetés és intézkedés végrehajtása céljából,
 - b) nyomozó hatóságnak bűncselekmények megelőzése, felderítése, büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetés és intézkedés végrehajtása céljából,
 - c) ügyészségnek közérdekvédelmi és törvényességi felügyeleti feladatainak ellátása, valamint a bűncselekmények megelőzése, felderítése, büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetés és intézkedés végrehajtása céljából,
 - d) nemzetbiztonsági szolgálatnak felderítési, nemzetbiztonsági védelmi és elhárítási, információszerzési, továbbá nemzetbiztonsági, iparbiztonsági, belső biztonsági és bűnmegelőzési ellenőrzési célból,
 - e) a rendőrségről szóló törvény szerinti terrorizmust elhárító szervnek a hatáskörébe tartozó bűncselekmények megelőzése, felderítése, illetve megszakítása, továbbá elhárítási, információszerzési, valamint személyvédelmi és létesítménybiztosítási feladatai ellátása céljából,
 - f) a rendőrségről szóló törvény szerinti belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szervnek a hatáskörébe tartozó bűncselekmények megelőzése, felderítése céljából,
 - g) a szabálysértési hatóságnak az előtte folyamatban lévő eljárásban részt vevő személyekre vonatkozó tényállítások helytállóságának, továbbá a bemutatott okirat adattartalma valódiságának ellenőrzése, valamint szabálysértési eljárás lefolytatása vagy büntetés és intézkedés végrehajtása céljából, valamint
 - h) a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnak a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülésének ellenőrzésével és annak elősegítésével összefüggő feladat- és hatáskörének gyakorlása céljából,
- erre irányuló megkeresés alapján adja át.

(10) Ha a csatlakozott szolgáltató saját szolgáltatási tevékenységéhez kapcsolódó vagy jogszabály által végezni rendelt olyan tevékenységét, amelynek során adatkezelés vagy adatfeldolgozás valósul meg, nem önállóan végzi, hanem annak folyamatos vagy rendszeres elvégzésére tőle szervezetileg

független harmadik fél szolgáltatóval köt szerződést, és a (2) bekezdés b) pontja szerint annak adatait az adatváltozás-kezelési szolgáltató rendelkezésére bocsátja, akkor a csatlakozott szolgáltató az ügyfél adatainak változására vonatkozó bejelentést jogosult a harmadik fél szolgáltatón keresztül is – biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján – fogadni. Ebben az esetben az adatváltozás-kezelési szolgáltatáshoz történő csatlakozásból fakadó feladatokat is a harmadik fél szolgáltató látja el, és rá a csatlakozott szolgáltatóra vonatkozó rendelkezések megfelelően alkalmazandók. Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a 20/T. § (2) bekezdése és a 20/U. § (2) bekezdése szerinti adatokat az 1. § (1) bekezdés 3. pontjában meghatározott ágazati törvényben foglalt felhatalmazás alapján egyidejűleg átadja a nyilvántartott harmadik fél szolgáltatónak és a csatlakozott szolgáltatónak.

(11) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató törzsadat-nyilvántartásában kezelt adatok esetében – a 20/P-20/U. §-ban nem szabályozott kérdések tekintetében – az Eüsztv. 36. és 37. §-ának adatkezelésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni azzal, hogy az adatváltozás-kezelési szolgáltatót e feladata tekintetében szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást nyújtó szolgáltatónak kell tekinteni.

(12) Az ügyfél az adatváltozás-kezelési szolgáltató felé bejelentheti a csatlakozott szolgáltatókkal való kapcsolattartást szolgáló telefonszám és e-mail cím változását, valamint a csatlakozott szolgáltatók felé történő képviselőre vonatkozó jognyilatkozatot csatolhat.

(13) Ha a csatlakozott szolgáltató az Eüsztv. szerint elektronikus ügyintézészt biztosító szerv, úgy a (12) bekezdés szerint bejelentett adatok nem érintik az ügyfélnek a rendelkezési nyilvántartásban tett, az Eüsztv. 15. § (1) bekezdése szerinti hivatalos elérhetőségére, valamint az Eüsztv. 22. § (1) bekezdés e) pontja szerinti képviselőre vonatkozó rendelkezését.

20/S. §

(1) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató az informatikai rendszerével és a nyilvántartásával kapcsolatos eseményeket – az üzemmenet folytonossága, az adatvesztés elkerülése, az informatikai biztonság biztosítása, továbbá adatkezelések jogszerűségének ellenőrzése, valamint az érintett tájékoztatása érdekében – folyamatosan naplózza. A naplózott adatállománynak az eljárás teljes folyamatát át kell fognia, és alkalmasnak kell lennie az eljárással kapcsolatos minden esemény rekonstruálására a valós helyzetek megítéléséhez szükséges mértékben.

(2) A naplózott adatállomány tartalmazza

- a) az adatkezelési művelettel érintett személyes adatok körének meghatározását,
- b) az adatkezelési művelet jogalapját, célját és indokát,
- c) az adatkezelési művelet elvégzésének pontos dátumát és időpontját,
- d) az adatkezelési műveletet végrehajtó hatóság és személy vagy elektronikus információs rendszer nevét és felhasználói azonosító adatát és a tevékenységét leíró adatokat,
- e) a megőrzési időre vonatkozó adatokat,
- f) az egyéb, az adatkezelési művelettel összefüggő leíró és technikai adatokat, a naplózott esemény követhetőségéhez, rekonstruálásához szükséges adatokat.

(3) A naplózott adatállományt a személyes adatokkal végzett valamennyi műveletről, az adatkezelési esemény megtörténtével egyidejűleg kell képezni és azt pontos és megmásíthatatlan időadattal kell ellátni. A nyilvántartási rendszer, valamint a nyilvántartás szolgáltatásait támogató alkalmazások alkalmazásüzemeltetési, illetve a hálózat- és rendszer-üzemeltetési működési eseményeire vonatkozó információk gyűjtése nem része az e § rendelkezései szerint naplózott adatállománynak.

(4) A naplózott adatállomány minden bejegyzését védeni kell a módosítástól és a jogosulatlan hozzáféréstől. A naplót úgy kell kezelni, hogy kizárható legyen a napló megsemmisítése, a napló bejegyzéseinek törlése, módosítása, a bejegyzések sorrendjének bármilyen módon történő megváltoztatása.

(5) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató gondoskodik a naplóadatok folyamatos értékeléséről és ellenőrzéséről.

(6) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a (2) bekezdés szerint naplózott adatokat a keletkezéstől számított tíz évig kezeli. A megőrzési idő leteltét követően az adatokat haladéktalanul törli, kivéve, ha az adott adatállomány tekintetében már megkezdett ellenőrzési eljárása a naplóbejegyzés további kezelését indokolja. Ha az adatállomány törlésére az ellenőrzés lefolytatása érdekében nem került sor, akkor a törlést az eljárás lezárultát követően kell végrehajtani.

(7) A (2) bekezdés szerint naplózott adatok kizárólag a törvényben meghatározott feladatkörében eljáró

- a) bíróságnak az előtte folyamatban lévő eljárás lefolytatása,
- b) ügyészségnek és nyomozó hatóságnak a büntetőeljárás lefolytatása,
- c) a rendőrségről szóló törvény szerinti belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szervnek a hatáskörébe tartozó bűncselekmények megelőzése, felderítése,
- d) egyéb, erre törvény alapján jogosult hatóságnak az előtte folyamatban lévő eljárás tényállásának feltárása

céljából, erre irányuló megkeresés alapján továbbíthatóak.

9/E. Adatváltozás-bejelentési szolgáltatás

20/T. §

(1) Az ügyfél kormányablakban, illetve elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás útján felhatalmazást adhat az adatváltozás-kezelési szolgáltató mint adatkezelő számára, hogy az elektronikus úton értesítést küldjön (a továbbiakban: adatváltozási értesítés) a csatlakozott szolgáltató számára az adatváltozás bejelentéssel érintett (2) bekezdés szerinti adatairól (a továbbiakban: adatváltozás-bejelentési szolgáltatás).

(2) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató az adatváltozási értesítésben a csatlakozott szolgáltató részére az ügyfél rendelkezése alapján automatizáltan vagy eseti felhatalmazása alapján

- a) az ügyfél azonosítása céljából továbbítja
 - aa) az ügyfél természetes személyazonosító adatait,
 - ab) az ügyfél lakcímét,
 - ac) az ügyfél csatlakozott szolgáltatónál nyilvántartott azonosítóját,
- b) az ügyfél rendelkezése szerint az adatoknak a csatlakozott szolgáltató részére korábban bejelentetthez képest történő változása, illetve újonnan történő bejelentése esetén, a változás átvezetése céljából az a) pontban meghatározott adatokon túl továbbítja
 - ba) az ügyfél személyazonosító igazolványa okmányazonosítóját,
 - bb) az ügyfél személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványa okmányazonosítóját,
 - bc) az ügyfél elérhetőségi adatait,
 - bd) az ügyfél elhalálozásának tényét és idejét, valamint ebben az esetben a haláleseti kapcsolattartó nevét, levelezési címét, telefonszámát, e-mail címét,
- c) továbbítja a jogszabályban vagy a csatlakozott szolgáltató üzletszabályzatában meghatározott, az ügyfélnek a csatlakozott szolgáltatóval fennálló szerződéses jogviszonyára vonatkozó

egyéb személyes adatokat az adatok átvezetése érdekében.

(3) Az ügyfél elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás útján, illetve kormányablakban – az Eüsztv. szerinti – rendelkezési nyilvántartásban rendelkezést tehet, mely alapján az adatváltozás-kezelési szolgáltató mint adatkezelő elektronikus úton automatikusan értesítést küld az ügyfél által megjelölt csatlakozott szolgáltató részére a szolgáltatóra vonatkozó jogszabály szerinti – az ügyfél (2) bekezdés *a)* pont *aa)* és *ab)* alpontjában és *b)* pont *bd)* alpontjában foglalt – kezelt adatairól és azok megváltozásáról (a továbbiakban együtt: automatizált adatváltozási értesítés).

(4) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató az automatizált adatváltozási értesítés továbbítását megelőzően a rendelkezési nyilvántartásban ellenőrzi a (3) bekezdés szerinti érvényes rendelkezés meglétét. Érvényes rendelkezés hiányában az automatizált adatváltozási értesítés nem továbbítható a csatlakozott szolgáltató részére. Az adatváltozás-kezelési szolgáltató egyidejűleg arról is tájékoztatja az ügyfelet, hogy az automatizált adatváltozási értesítés csak érvényes rendelkezés megtétele esetén továbbítható.

(5) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató – a (3) bekezdés szerinti érvényes rendelkezés esetén – arról az ügyfélről, aki az adatváltozás-bejelentési szolgáltatást igénybe veszi, illetve az igénybevétel törléséről automatikus adatszolgáltatást teljesít a személyiadat- és lakcímnyilvántartást vezető szervnek.

(6) Az ügyfél rendelkezhet arról, hogy az adatváltozás-kezelési szolgáltató értesítse az általa megjelölt, 1. § (1) bekezdés 3. pont *b)-e)* alpontja szerinti csatlakozott szolgáltatókat a halálesi kapcsolattartóról és annak elérhetőségi adatairól. A rendelkezés kizárólag a halálesi kapcsolattartó nevének és elérhetőségének megadásával együtt érvényes.

(7) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a személyiadat- és lakcímnyilvántartást vezető szerv értesítését követően tájékoztatja az 1. § (1) bekezdés 3. pont *b)-e)* alpontja szerinti csatlakozott szolgáltatót a (2) bekezdés *b)* pont *bd)* alpontja szerinti adatokról.

9/F. Felhasználó-változás bejelentési szolgáltatás

20/U. §

(1) Az ügyfél kormányablakban, illetve elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás útján felhatalmazást adhat arra, hogy a felhasználó személyében bekövetkezett változásról az adatváltozás-kezelési szolgáltató mint adatkezelő elektronikus úton értesítést (a továbbiakban: felhasználó-változási értesítés) küldjön az 1. § (1) bekezdés 3. pont *b)-e)* alpontja szerinti csatlakozott szolgáltató (jelen alcím alkalmazásában a továbbiakban: csatlakozott szolgáltató) számára a felhasználó-változással érintett személy (2) bekezdés szerinti adatairól.

(2) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a felhasználó-változási értesítésben a csatlakozott szolgáltató részére, az ügyfél eseti felhatalmazása alapján

- a)* a beküldő ügyfél azonosítása céljából továbbítja
 - aa)* az ügyfél természetes személyazonosító adatait,
 - ab)* az ügyfél lakcímét,
 - ac)* az előző szerződő csatlakozott szolgáltatónál nyilvántartott azonosítóját,
- b)* továbbítja – jogszabály rendelkezése alapján, ennek hiányában az ügyfél választása szerint –
 - az *a)* pontban meghatározott adatokon túl
 - ba)* az ügyfél elérhetőségi adatait,

- bb) az előző szerződő a) pont és b) pont ba) alpont szerinti adatait, ha a beküldő ügyfél nem azonos az előző szerződővel,
- bc) az új szerződő a) pont aa) és ab) alpont, valamint b) pont ba) alpont szerinti adatait, ha a beküldő ügyfél nem azonos az új szerződővel,
- c) továbbítja a jogszabályban vagy a csatlakozott szolgáltató üzletszabályzatában meghatározott, az ügyfélnek a csatlakozott szolgáltatóval fennálló szerződéses jogviszonyára vonatkozó egyéb személyes adatokat a felhasználó-változás átvezetése érdekében.

(3) Felhasználó-változás bejelentési szolgáltatás során az ügyfél bejelenti a (2) bekezdés szerinti adatokat az adatváltozás-kezelési szolgáltatóhoz.”

15. §

(1) A Khtv. 21. §-a a következő d)-g) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy)

- „d) az adatváltozás-kezelési szolgáltatót,
- e) az adatváltozás-kezelési szolgáltatás igénybevételének részletes szabályait és az adatváltozás-kezelési szolgáltató feladataira vonatkozó szabályokat,
- f) az adatváltozás-kezelési szolgáltatáshoz való csatlakozás feltételeit, az adatváltozás-kezelési szolgáltató és a csatlakozott szolgáltató, valamint a felhasználó közötti jogviszony tartalmi elemeit, továbbá az érintettek jogait és kötelezettségeit,
- g) az adatváltozás-kezelési szolgáltató által az ügyfélnek a csatlakozott szolgáltatóval fennálló jogviszonya szerinti, a csatlakozott szolgáltatónak átadandó egyéb szerződéses adatait”
- (rendeletben határozza meg.)*

(2) A Khtv. a következő 25. §-sal egészül ki:

„25. §

Az adatváltozás-kezelési szolgáltató az adatváltozás-kezelési szolgáltatáshoz a szolgáltató csatlakozási lehetőségét 2021. december 1-jétől biztosítja.”

16. §

Hatályát veszti a Khtv. 25. §-a.

11. A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosítása

17. §

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 61. §-a a következő (2a)-(2c) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az adatváltozás-kezelési szolgáltatáshoz csatlakozott víziközmű-szolgáltató köteles a felhasználó adatai változásának felhasználó általi bejelentését a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) szerinti adatváltozás-kezelési szolgáltatás keretében biztonságos kézbesítési szolgáltatás

útján is fogadni és kezelni.

(2b) Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a felhasználó rendelkezése alapján átadja a víziközmű-szolgáltatónak a Khtv. 20/T. § (2) bekezdés a) pontja, b) pont bc)-bd) alpontja és c) pontja, valamint 20/U. § (2) bekezdése szerinti adatokat.

(2c) A felhasználónak az adatváltozás-kezelési szolgáltatásra történő regisztrációja során a Khtv. 20/T. § (2) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontja alapján az adatváltozás-kezelési szolgáltatótól átvett adatait a víziközmű-szolgáltató az adatok átvételét követő 60 napon belül összeveti az általa nyilvántartott, a felhasználóra vonatkozó adatokkal, és eltérés esetén gondoskodik azoknak az átvett adatok szerinti tartalommal történő helyesbítéséről.”

12. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény módosítása

18. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 342. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Nem valósul meg az (1) bekezdés c) pontja szerinti bűncselekmény a polgárok személyi- és lakcímadatait tartalmazó nyilvántartásba történő lakcímbejelentés vonatkozásában, amennyiben arra a szállásadó hozzájárulásával, vagy saját tulajdonú ingatlanba történő bejelentkezéssel kerül sor.”

13. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény módosítása

19. §

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 22. § (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(Az ügyfél a Kormány rendeletében kijelölt szervnél ügyintézési rendelkezése keretében az alábbi tárgykörökben tehet jognyilatkozatokat:)

„f) a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 20/T. § (3) bekezdése szerinti automatizált adatváltozás-bejelentési szolgáltatás igénybevétele.”

14. Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény módosítása

20. §

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény a következő 45/A. §-sal egészül ki:

„45/A. §

Ingatlanra vonatkozó vagy ingatlannal kapcsolatos jog vagy tény közhiteles nyilvántartásba való bejegyzésére irányuló eljárásban való jogi képviseletre, illetve a közhiteles nyilvántartásba való

bejegyzés alapjául szolgáló okirat szerkesztésére irányuló ügyvédi tevékenység során az ügyvédi tevékenység gyakorlója szóban tájékoztatja az ügyfelet a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 20/P. §-a szerinti adatváltozás-kezelési szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről.”

15. Záró rendelkezések

21. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2021. december 1-jén lép hatályba.

(2) Az 1–9. alcím, a 14. §, a 16. §, és a 11–14. alcím 2022. január 1-jén lép hatályba.

Általános indokolás

A Kormány évek óta elkötelezett híve az állampolgárok életét könnyítő és a hatósági jogalkalmazók munkáját elősegítő intézkedések megvalósításának, ezért az elmúlt években számos törvénymódosítás született, amely a hatósági eljárások egyszerűsítését célozta. Ebbe illeszkedik a közműátírás jelenlegi gyakorlatának felülvizsgálata és egyszerűsítése, így a törvényjavaslat célja, hogy csökkentse az adminisztratív terheket, ha valaki (pl. egy házasságkötés, vagy költözés miatt) több szolgáltató részére be akarja jelenteni a megváltozott adatait.

A felülvizsgálat eredményeként kerül kialakításra az Adatváltozás-kezelési Szolgáltatás (a továbbiakban: AVSZ), amely egyrészt a természetes személyek adataiban felmerülő változások egyszerű ügyintézésének lehetőségét, másrészt a közműátírási folyamat elektronizálását és egyszerűsítését teremti meg. Az AVSZ az adatváltozás-bejelentési szolgáltatása keretében biztosítja, hogy a természetes személyek állami nyilvántartásokban tárolt név-, cím-, valamint kapcsolattartási adatainak változása esetén értesítést kapjanak azon szolgáltatók (közművek, telekommunikációs cégek), amelyek az érintett természetes személlyel szerződéses jogviszonyban állnak. Az AVSZ emellett a felhasználó-változás bejelentési szolgáltatása révén hozzájárul, hogy a polgárok különböző élethelyzeteiben (költözés, használatba adás, bérbeadás, elhalálozás) szükségessé váló felhasználóváltozási folyamathoz kapcsolódóan az állam egy olyan, ingyenesen igénybe vehető és egyablakos elektronikus ügyintézési szolgáltatást biztosítson, amelynek igénybevételével ügyfél és szolgáltatói oldalon egyaránt jelentős adminisztratív tehercsökkentés érhető el.

A törvényjavaslat továbbá arra a társadalmi jelenségre ad szabályozási választ, hogy a lakcímbjelentések egy része mára már nem a valós viszonyokat tükrözi. A Központi Statisztikai Hivatal tárgyban végzett legutolsó számítása szerint a magyar lakosság több, mint 6,37%-a, mintegy 625 ezer ember nem a bejelentett lakóhelyén él, annak ellenére, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) hatályos rendelkezései mind a lakóhely, mind pedig a tartózkodási hely esetében, fogalmi elemként megkövetelik az életvitelszerű otthagatást. A jelenségre két eltérő irányú jogalkotói válasz adható: a szabályozás szigorításával a polgárok rákényszerítése arra, hogy az államnak mindig naprakész adatot szolgáltatassanak arról, hogy aktuálisan, életvitelszerűen hol élnek. Egy ettől eltérő megközelítés szerint pedig meg kell vizsgálni azt, hogy az államnak milyen mértékben fűződik érdeke ahhoz, hogy megismerje a polgár életvitelszerű tartózkodási helyét, illetve milyen mértékben veszélyes a társadalomra a fent ismertetett jelenség. A törvényjavaslat azt a megközelítést követi, hogy az államnak kizárólag ott és annyiban szükséges a polgár mindennapi életét ismerni és adminisztratív módon alakítani, ahol és amennyire azt a közérdek érvényre juttatása feltétlenül megköveteli. Ehhez kapcsolódóan a javaslat a lakcímbjelentéshez kötődő büntetőjogi jogkövetkezmények módosítását is tartalmazza.

A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során

történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

1. §

Kiemelt cél, hogy a Kormány által biztosított kényelmi szolgáltatásokat minél több állampolgár ismerje és használja, erre tekintettel az ágazati törvényekben rögzítésre kerül, hogy az AVSZ igénybevételének lehetőségéről a közjegyző (szóban) tájékoztatja az ügyfelet az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés alapjául szolgáló jognyilatkozat közokiratba foglalása iránti eljárásban.

2. §

A mozgásszabadság és a lakóhely szabad megválasztása jogának gyakorlására számos – alkotmányjogilag igazolható – adminisztratív kötelezettség van hatással, amely kötelezettségek jellemzően a közrend és a közbiztonság védelmével összefüggő közérdekből, valamint a tulajdon alkotmányos védelméből vezethetők le. Ilyen kötelezettségeket tartalmaznak egyebek mellett az Nytv., illetve végrehajtási rendeletei is. Az figyelhető meg napjainkban, hogy a lakcímbejelentések egy része nem a valós viszonyokat tükrözi, vagyis az emberek egy része valójában nem ott él, ahová a lakcímbejelentése szól. A hatályos szabályozás szerint ez közjogilag egy jogellenes állapotot eredményez, továbbá a nem valós helyzetet tükröző bejelentés még büntetőjogi következményeket – intellektuális közokirat-hamisítás – is felvet.

E jelenség mögött számos okot lehet azonosítani. Ezek között említhető a családi kötődésen alapuló vagy valamely jogosultsággal kapcsolatos bejelentkezés, illetve általánosságban a társadalmi mobilitás erősödése. A külföldi munkavégzés Európai Unión belüli feltételei az elmúlt évek során nagymértékben egyszerűsödtek. Úgyszintén indokoltá vált a szabályozás áttekintése az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése kapcsán megváltozott körülményekre tekintettel is, hiszen az számos olyan magyar munkavállaló mindennapi életére is hatással van, aki rendszeres munkavégzés céljából az év egy jelentős részét az Egyesült Királyságban tölti.

A javaslat a jelenségre azt a szabályozási választ adja, hogy a korábbi szabályozáshoz képest megszünteti azt a követelményt, amely arra vonatkozik, hogy a polgárnak életvitelszerűen a lakóhelyként bejelentett lakásban kell élnie. A módosítás értelmében a lakóhely az a lakás, amelyet a polgár és az állam közötti kapcsolattartás érdekében ekként bejelentenek. E bejelentés alapozza meg a lakóhelyhez kapcsolható jogok gyakorlását.

A lakóhellyel ellentétben a javaslat tartalmi szempontból nem változtatja meg a tartózkodási hely hatályos fogalmát: a tartózkodási hely továbbra is az a lakóhelytől eltérő lakás, ahol a polgár három hónapot meghaladó időtartamban tartózkodik. A meghatározás a lakóhely módosulása miatt szorul kismértékű módosításra: mivel utóbbi esetében már nem követelmény az életvitelszerű lakáshasználat, ezért az új definícióban is a lakóhely elhagyása szándékát szükséges cserélni a

lakóhely megváltoztatásának szándékára.

A javaslat által a polgár szabadon megválaszthatja azt a helyet, amelyet az otthonának tekint, ahová kötődik, anélkül, hogy a folyamatos ottlakás követelményét teljesítenie kellene. A lakóhely kiválasztása tekintetében a polgár autonómiájának növelése, az életvitelszerű ottlakás követelményének eltörlése a következők miatt nem jár össztársadalmi érdeksérelemmel:

a) A lakcím nem lehet bármelyik lakás: a szabályozásnak továbbra is sarkalatos eleme, hogy a polgár vagy saját lakásba jelentkezhet be, vagy olyanba, amelynél rendelkezik a szállásadó nyilatkozatával;

b) Ha a polgár nem a lakóhelyén lakik, akkor továbbra is bejelenthető lesz a tartózkodási hely, így az állam és az államon keresztül az érintettek közhiteles nyilvántartásból értesülhetnek arról, hogy a polgár ténylegesen hol tartózkodik. A tartózkodási hely esetében változatlan formában megmarad a tényleges, életvitelszerű ottlakás is mint fogalmi elem.

3. §

Az Nytv.-ben rögzítésre kerül, hogy a nyilvántartást kezelő szerv a polgár adatai naprakészsége és a szolgáltatásnyújtás biztosítása céljából az adatváltozás-kezelési szolgáltató részére az adatváltozás-bejelentési szolgáltatást igénybe vevő polgár Nytv. 17. § (2) bekezdés f) és g) pontja szerinti adatait átadja az AVSZ igénybevétele során, ha a polgár ezen adatainak bármelyike megváltozik.

A fenti adatátadás során a nyilvántartást kezelő szerv az adatváltozás-bejelentési szolgáltatást igénybe vevő polgár személyazonosító igazolványának okmányazonosítóját, valamint a személyi azonosítóról és lakcímről szóló hatósági igazolványának okmányazonosítóját is átadja az adatváltozás-kezelési szolgáltató részére.

4. §

A lakcímadat bejelentésére nyitva álló határidős rendelkezés módosítására szintén azért van szükség, mert a lakóhely definíciójának módosítása révén a lakcím változása nem szükségképpen áll költözéssel összefüggésben. Ennek megfelelően a rendelkezés általánosságban csak azt mondja ki, hogy a lakóhely címét be kell jelenteni (értelemszerűen ennek felmerülése során), ha pedig a lakcímváltozás költözéssel áll összefüggésben, akkor a korábbi szabályozáshoz hasonlóan erre három nap áll rendelkezésre a költözéstől számítva.

A javaslat szintén az Nytv. 26. §-ának módosításával éri el azt a jogalkotói célt, hogy a tartózkodási hely bejelentése a jövőben kötelezettség helyett egy lehetőség. Annak érdekében ugyanakkor, hogy a nyilvántartás a valóságot tükrözze, a polgárnak továbbra is be kell jelentenie egy korábban már bejelentett tartózkodási hely megváltoztatását vagy megszüntetését.

Az Nytv. 26. § (5a) és (5b) bekezdése a lakcímadat érvénytelenségének (nem valós voltának) megállapítása körében kiemelt szerepet biztosít a szállásadó nyilatkozatának. A módosítás e körben egyértelművé teszi, hogy az érvénytelenséget nem alapozhatja meg önmagában az a körülmény,

hogy a polgár nem a lakóhelyén lakik.

5. §

A lakcímbejelentéssel összefüggésben szükséges figyelemmel lenni azokra a jogosultságokra és szolgáltatásokra is, amelyek speciálisan, szorosan az adott életvitelszerű tartózkodás helyéhez kapcsolódnak (ilyen lehet tipikusan a köznevelési szolgáltatások igénybevétele, helyi adózás, kedvezményes parkolás lehetősége, lakástámogatások esetében az ottlakás igazolása). Ennek érdekében a törvényjavaslat kifejezetten rendelkezik arról, hogy valamely jogosultság gyakorlásához vagy szolgáltatás igénybe vételéhez jogszabály kötelezően előírhatja a lakcímbejelentést, vagy az életvitelszerű ottlakás más módon való igazolását. Ezzel a szabályozási megoldással a törvényjavaslat megteremti a joggal való visszaélés kiküszöbölésének lehetőségét. Összességében tehát a lakó- és tartózkodási hely megválasztása szabadabbá válik, azonban lehetnek olyan jogok, amelyek adott helyen csak lakcímbejelentés mellett maradnak gyakorolhatók.

6. §

A személyiadat- és lakcímnyilvántartás szerve kapcsolati kód alkalmazásával köteles rendszeres adatszolgáltatást teljesíteni az adatváltozás-kezelési szolgáltatónak az adatváltozás-bejelentési szolgáltatást igénybe vevő polgár természetes személyazonosító adatainak, lakcímének aktuálisan tárolt adatáról és azok változásáról.

7. §

Az AVSZ igénybevétele esetén a felek a kétoldalú szerződésmódosítás szabályai szerint járnak el. A rendelkezés a szolgáltató-előfizető viszonylatban világos szabályokat állapít meg AVSZ bevezetésének esetére is.

8. §

Az AVSZ-hez csatlakozott távhőszolgáltató köteles a felhasználó adatai változásának felhasználó általi bejelentését biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján is fogadni és kezelni.

Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a felhasználó rendelkezése alapján átadja a távhőszolgáltatónak a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvényben (a továbbiakban: Khtv.), valamint kormányrendeletben meghatározott adatokat.

A felhasználónak az AVSZ-re történő regisztrációja során az adatváltozás-kezelési szolgáltatótól átvett adatait a csatlakozott távhőszolgáltató az adatok átvételét követő 60 napon belül összeveti az általa nyilvántartott adatokkal és eltérés esetén gondoskodik azoknak az átvett adatok szerinti

tartalommal történő helyesbítéséről.

9. §

Az AVSZ-hez csatlakozott villamosenergia-kereskedő köteles a felhasználó adatai változásának felhasználó általi bejelentését biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján is fogadni és kezelni.

Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a felhasználó rendelkezése alapján átadja a villamosenergia-kereskedőnek a Khtv.-ben, valamint kormányrendeletben meghatározott adatokat.

A felhasználónak az AVSZ-re történő regisztrációja során az adatváltozás-kezelési szolgáltatótól átvett adatait a csatlakozott villamosenergia-kereskedő az adatok átvételét követő 60 napon belül összeveti az általa nyilvántartott adatokkal és eltérés esetén gondoskodik azoknak az átvett adatok szerinti tartalommal történő helyesbítéséről.

10. §

Az AVSZ-hez csatlakozott földgázkereskedő köteles a felhasználó adatai változásának felhasználó általi bejelentését biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján is fogadni és kezelni.

Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a felhasználó rendelkezése alapján átadja a földgázkereskedőnek a Khtv.-ben, valamint kormányrendeletben meghatározott adatokat.

A felhasználónak az AVSZ-re történő regisztrációja során az adatváltozás-kezelési szolgáltatótól átvett adatait a csatlakozott földgázkereskedő az adatok átvételét követő 60 napon belül összeveti az általa nyilvántartott adatokkal és eltérés esetén gondoskodik azoknak az átvett adatok szerinti tartalommal történő helyesbítéséről.

11. §

Kiemelt cél, hogy a Kormány által biztosított kényelmi szolgáltatásokat minél több állampolgár ismerje és használja, erre tekintettel rögzítésre kerül, hogy az AVSZ igénybevételének lehetőségéről az anyakönyvvezető (szóban) tájékoztatja (névváltoztatás esetén) a házassulót.

12. §

Kiemelt cél, hogy a Kormány által biztosított kényelmi szolgáltatásokat minél több állampolgár ismerje és használja, erre tekintettel az ágazati törvényekben rögzítésre kerül, hogy az AVSZ igénybevételének lehetőségéről a közjegyző (szóban) tájékoztatja az ingatlant is érintő hagyatéki

eljárás esetén az ingatlan örökösét.

13-16. §

A Khtv.-ben meghatározásra kerülnek az AVSZ alapfogalmai.

Az AVSZ az ügyfelek és a csatlakozott szolgáltatók között az adatváltozás-kezelési szolgáltató által biztosított adattovábbítási szolgáltatás. Ezen belül kétféle szolgáltatás típust különböztetünk meg az adatváltozás-bejelentési szolgáltatást és a felhasználó-változás bejelentési szolgáltatást.

Meghatározásra kerül, hogy mely szolgáltatók csatlakozhatnak az AVSZ-hez és ügyfélként mely természetes személyek vehetik igénybe. Az AVSZ-t ügyfélként Kormány által kötelezően biztosított valamely elektronikus azonosítási szolgáltatás igénybevétele, és e szolgáltatáshoz kapcsolódó biztonságos kézbesítési szolgáltatáshoz kapcsolódó tárhellyel (KÜNYY tárhely) rendelkező, természetes személyek vehetik igénybe. A szolgáltatás igénybevételéhez regisztráció szükséges, amelynek keretében – többek között – az ügyfél meghatározhatja, hogy mely szolgáltatókkal áll szerződéses jogviszonyban.

Rögzítésre kerül a Khtv.-ben továbbá, hogy az adatváltozás-kezelési szolgáltató az informatikai rendszerével és a nyilvántartásával kapcsolatos eseményeket folyamatosan naplózza az üzemmenet folytonossága, az adatvesztés elkerülése, az informatikai biztonság biztosítása, továbbá adatkezelések jogszerűségének ellenőrzése, valamint az érintett tájékoztatása érdekében.

Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a szolgáltatás biztosítása, az AVSZ ügyfél azonosítása, valamint az AVSZ útján történő adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése és biztosítása céljából egységes törzsadat-nyilvántartást vezet.

Meghatározásra kerülnek továbbá az AVSZ az adatkezeléséhez, az adatok tárolásához, továbbításához szükséges rendelkezések.

Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az adatváltozás-kezelési szolgáltatót, az AVSZ részletes szabályait és az adatváltozás-kezelési szolgáltató feladataira vonatkozó szabályokat, az AVSZ-hez való csatlakozás feltételeit, az adatváltozás-kezelési szolgáltató és a csatlakozott szolgáltató, valamint a felhasználó közötti jogviszony tartalmi elemeit, továbbá az érintettek jogait és kötelezettségeit rendeletben határozza meg.

Az adatváltozás-kezelési szolgáltató az AVSZ-hez a szolgáltató csatlakozási lehetőségét 2021. december 1-jétől biztosítja.

Adatváltozás-bejelentési szolgáltatás

Az ügyfél kormányablakban, illetve elektronikusan az AVSZ útján kezdeményezheti megváltozott adatainak szolgáltatók felé történő továbbítását.

Az ügyfél rendelkezése alapján automatizáltan vagy eseti felhatalmazás alapján az AVSZ az adatoknak a csatlakozott szolgáltató részére korábban bejelentetthez képest történő változása, illetve újonnan történő bejelentése esetén átvezetés céljából továbbítja a törvényben meghatározott adatokat.

Az ügyfélnek rendelkezési nyilvántartásban (RNY) rendelkezése kell legyen ahhoz, hogy az adatváltozás-kezelési szolgáltató elektronikus úton automatikusan értesítést küldjön a szolgáltatók részére az ügyfél természetes személyazonosító adatainak, lakcímének megváltozásáról és az elhalálozással kapcsolatos információknak (ténye, helye, ideje) továbbításához.

Az AVSZ lehetőséget biztosít arra, hogy az ügyfél értesítesse az általa megjelölt szolgáltatókat, hogy halála esetén az igénybe vett szolgáltatás tekintetében mely természetes személlyel vehetik fel a kapcsolatot. A halál esetére szóló értesítést tett ügyfél elhunytáról, a kijelölt kapcsolattartó személyéről elérhetőségeiről a személyiadat- és lakcímnyilvántartást kezelő szerv értesítése alapján az adatváltozás-kezelési szolgáltató tájékoztatja a szolgáltatót.

Felhasználó-változás bejelentési szolgáltatás

Az ügyfél kormányablakban, illetve elektronikus úton felhatalmazást adhat arra, hogy az adatváltozás-kezelési szolgáltató a felhasználó személyében bekövetkezett változásról, a szükséges adatokról értesítést küldjön a közműszolgáltató számára.

Az adatváltozás-kezelési szolgáltató az ügyfél választása szerint az adatoknak a csatlakozott szolgáltató részére a felhasználó-változás átvezetése céljából továbbítja a törvényben meghatározott adatokat.

17. §

Az AVSZ-hez csatlakozott víziközmű-szolgáltató köteles a felhasználó adatai változásának felhasználó általi bejelentését biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján is fogadni és kezelni.

Az adatváltozás-kezelési szolgáltató a felhasználó rendelkezése alapján átadja a víziközmű-szolgáltatónak a Khtv.-ben, valamint kormányrendeletben meghatározott adatokat.

A felhasználónak az AVSZ-re történő regisztrációja során az adatváltozás-kezelési szolgáltatótól átvett adatait a csatlakozott víziközmű-szolgáltató az adatok átvételét követő 60 napon belül összeveti az általa nyilvántartott adatokkal és eltérés esetén gondoskodik azoknak az átvett adatok szerinti tartalommal történő helyesbítéséről.

18. §

A törvényjavaslat a regisztrációval kapcsolatos közigazgatási előírásokon felül a büntető anyagi jogi szabályozást is módosítja annak érdekében, hogy – a társadalomra veszélyesség hiányára figyelemmel – a hatályos szabályozás szerinti előírások megsértői mentesülhessenek a büntetőjogi jogkövetkezmények alól.

A jelenlegi büntetőjogi szabályozás alapján az, aki a lakcímbejelentését úgy teljesíti, hogy a valóságban a valós életvitelszerű ottlakást tükröző lakcímbejelentésnek nem felel meg, intellektuális közokirat-hamisítás bűncselekménye miatt felelősségre vonható, hiszen hozzájárul ahhoz, hogy valamely jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot vagy tényt foglaljanak közokiratba.

A törvényjavaslat alapján a közokirattal visszaélés tényállásába új bekezdés kerül, amely alapján a jövőben nem minősül bűncselekménynek, ha a polgárok személyi- és lakcímadatait tartalmazó nyilvántartásba történő lakcímbejelentés az Nytv. rendelkezéseivel ugyan nem áll teljes mértékben összhangban, de a bejelentésre a szállásadó tudtával és hozzájárulásával kerül sor. Úgyszintén kivételt képez a büntetendő cselekmények köréből, ha a lakcímbejelentés a saját tulajdonú ingatlanba történik, hiszen ez esetben is nyilvánvalóan hiányzik a cselekményből a visszaélésszerűség, illetve a társadalomra veszélyesség.

Fontos hangsúlyozni, hogy a fenti kivétel nem zárja ki a büntetőjogi felelősségre vonást az olyan cselekmények vonatkozásában, ahol a valóságot nem fedő lakcímbejelentést szándékoltnan bizonyos kedvezmények, juttatások jogosulatlan igénybevételére, vagy egyes kötelezettségek alóli jogalap nélküli kibújásra használják fel, amely által megvalósul más bűncselekmények tényállása (pl. költségvetési csalás, társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélés).

19. §

Az ügyfél a rendelkezési nyilvántartásban (RNY) rendelkezést tehet az automatizált adatváltás-bejelentési szolgáltatás igénybevételéről.

20. §

Kiemelt cél, hogy a Kormány által biztosított kényelmi szolgáltatásokat minél több állampolgár ismerje és használja, erre tekintettel rögzítésre kerül, hogy az AVSZ igénybevételének lehetőségéről ingatlanra vonatkozó vagy ingatlannal kapcsolatos jog vagy tény közhiteles nyilvántartásba való bejegyzésre irányuló eljárásban való jogi képviselőre, illetve közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés alapjául szolgáló okirat szerkesztésére irányuló ügyvédi tevékenység során az ügyvédi tevékenység gyakorlója (szóban) tájékoztatja az ügyfelet.

21. §

Hatályba léptető rendelkezések.